

Mandat for Utdanningsutvalget

Fastsatt av Styret 15.11.2005.

Utvalget skal sette aktuelle utdanningspolitiske utfordringer på dagsorden og gi råd til rektor i strategiske spørsmål innenfor området. Utvalgets arbeid skal være forankret i fakultetenes tenkning og medvirke til at NTNU får en helhetlig utdanningsstrategi med tett kobling til forskning.

I tråd med overordnede målsettinger skal utvalget for eksempel ta initiativ til eller gi råd om videreutvikling av:

- tverrfaglige og tverrfakultære emner og studieprogram
- pedagogiske støttetjenester
- læringskvalitet
- NTNUs studieprogramportefølje

Videre skal utvalget gis funksjon som overfakultært styre jf. Studieforskriftens § 4, nr. 4, § 13 nr. 3, § 14 og § 45, for henholdsvis sivilingeniørutdanningen, lærerutdanningsprogrammene, for fellesemnene nevnt i Studieforskriftens § 13 nr. 4 og for emnet *Ekspert i Team*.

Dette innebærer at Studiedirektøren etter forslag fra henholdsvis FUS/FUL legger fram saker for Utdanningsutvalget. Deretter skal Utdanningsutvalget:

For *sivilingeniørutdanningen*:

1. Gi råd om strategier for sivilingeniørutdanningen ved NTNU
2. Vedta strukturen i sivilingeniørutdanningen
3. Gi råd om etablering eller nedlegging av studieretninger og program
4. Vurdere samsvaret mellom målsetting, oppgaver for og ressurser til sivilingeniørutdanningen
5. Utvikle felles normer og definere kvalitetskrav for programmene
6. Gi forslag til NTNUs styre om dimensjonering av og opptaksrammer til sivilingeniørprogrammene
7. Føre tilsyn med sivilingeniørvirksomheten ved NTNU. Det skjer blant annet ved at Utdanningsutvalget hvert år behandler rapport om virksomheten
8. Medvirke i budsjettprosessen slik at det blir konsistens mellom faglige og strategiske prioriteringer og økonomi/ressurser
9. For øvrig behandle alle saker om sivilingeniørutdanningen som skal til NTNUs styre

For *lærerutdanningsprogrammene*:

1. Gi råd om strategier for lærerutdanningene ved NTNU
2. Vedta strukturen i lærerutdanningsprogrammene
3. Gi råd om etablering eller nedlegging av program
4. Vurdere samsvaret mellom målsetting, oppgaver for og ressurser til lærerutdanningene
5. Utvikle felles normer og definere kvalitetskrav for programmene
6. Gi forslag til NTNUs styre om dimensjonering av og opptaksrammer til lærerutdanningsprogrammene

7. Føre tilsyn med lærerutdanningsvirksomheten ved NTNU. Det skjer blant annet ved at Utdanningsutvalget hvert år behandler rapport om virksomheten
8. Medvirke i budsjettprosessen slik at det blir konsistens mellom faglige og strategiske prioriteringer og økonomi/ressurser
9. For øvrig behandle alle saker om lærerutdanningene som skal til NTNUs styre

For *fellesemnene*:

- Etter gitte retningslinjer ta beslutninger om semesterplassering i de forskjellige studieprogrammene
- Godkjenne emner som kan inngå som fellesemner
- Initiere utvikling av nye emner

For *Ekspertene i Team*:

Godkjenne emnebeskrivelser

Initiere utvikling av nye tema

Påse at utviklingen av emnet skjer i tråd med Styrets vedtak i S-sak 61/02

Generelt

Utdanningsutvalget kan delegere avgjørelsesmyndighet til forvaltningsutvalgene FUS og FUL i saker der utvalget finner det hensiktsmessig. Dette vil spesielt være aktuelt innenfor saksområder som kan sees isolert innenfor sivilingeniørutdanningen eller lærerutdanningsprogrammene.

Mandat for *Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS)*

FUS er et forvaltningsutvalg under Utdanningsutvalget og bearbejder saker innenfor de oppgavene som er beskrevet i mandatet for Utdanningsutvalget. FUS kan gis fullmakt til å avgjøre saker innenfor avgrensede saksområder.

FUS ledes av en utvalgsleder som har møte- og talerett i Utdanningsutvalget.

Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen har følgende arbeidsoppgaver:

1. Ta initiativ overfor Utdanningsutvalget i saker som angår sivilingeniørutdanningen
2. Gi tilråding om strukturen i sivilingeniørutdanningen
3. Vedta studieplaner for sivilingeniørutdanningen
4. I samarbeid med fakultetene foreslå for Utdanningsutvalget dimensjonering av og opptaksrammer til sivilingeniørprogrammene
5. I samarbeid med fakultetene og de lokale programrådene påse at NTNUs kvalitetsarbeid blir fulgt opp innenfor sivilingeniørutdanningen
6. Foreslå overfor Rektor uttalelser på vegne av NTNU i høringssaker som gjelder sivilingeniørstudiet
7. Behandle og avgjøre søknader om dispensasjon fra studieforskriften §4 nr. 4 i hht. gjeldende retningslinjer og praksis

8. Vedta læringsmål for graden og føre tilsyn med at læringsmålene nås for de forskjellige sivilingeniørprogrammene
9. Forberede saker som skal behandles i Utdanningsutvalget. Sakene legges fram av Studiedirektøren.
10. Rapportere til Utdanningsutvalget om vedtak som er fattet i henhold til fullmakter
11. Utarbeide årlig en rapport om sivilingeniørutdanningen ved NTNU med vekt på kvalitetsforbedrende tiltak
12. Aktivt fremme likestillingsperspektivet i sivilingeniørutdanningen
13. Arbeide for å ivareta NTNUs interesser i forhold til representasjon i relevante nasjonale og internasjonale fora

Mandat for *Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene (FUL)*

FUL er et forvaltningsutvalg under Utdanningsutvalget og bearbeider saker innenfor de oppgavene som er beskrevet i mandatet for Utdanningsutvalget. FUL kan gis fullmakt til å avgjøre saker innenfor avgrensede saksområder.

FUL ledes av en utvalgsleder som har møte- og talerett i Utdanningsutvalget.

Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene har følgende arbeidsoppgaver:

1. Ta initiativ overfor Utdanningsutvalget i saker som angår lærerutdanningene
2. Gi tilråding om strukturen i lærerutdanningsprogrammene
3. Vedta studieplanene for den praktisk pedagogiske utdanningen i lærerutdanningsprogrammene
4. I samarbeid med fakultetene foreslå for Utdanningsutvalget dimensjonering av og opptaksrammer til lærerutdanningsprogrammene
5. I samarbeid med fakultetene og de lokale programrådene påse at NTNUs kvalitetsarbeid blir fulgt opp innenfor lærerutdanningene
6. Foreslå overfor Rektor uttalelser på vegne av NTNU i høringssaker som gjelder lærerutdanningene
7. Behandle og avgjøre søknader om dispensasjon fra studieforskriften §4 nr. 4
8. Se til at lærerutdanningene er i samsvar med nasjonale rammeplaner og føre tilsyn med at læringsmålene nås for de forskjellige lærerutdanningsprogrammene
9. Forberede saker som skal behandles i Utdanningsutvalget. Sakene legges fram av Studiedirektøren.
10. Rapportere til Utdanningsutvalget om vedtak som er fattet i henhold til fullmakter.
11. Utarbeide årlig en rapport om lærerutdanningsvirksomheten ved NTNU med vekt på kvalitetsforbedrende tiltak
12. Aktivt fremme likestillingsperspektivet i lærerutdanningene
13. Arbeide for å ivareta NTNUs interesser i forhold til representasjon i relevante nasjonale og internasjonale fora
14. Gi råd til fakultetene om fagtilbud som kan inngå i en lærerutdanning og i samarbeid med fakultetene komme fram til anbefalte studieløp og kombinasjoner med sikte på læreryrket

Fakultetene
FUS
FUL
Studenttinget

Utvalgsstrukturen - UU, FUS og FUL - høring

Vi har gjennomgått utvalgsstrukturen innenfor utdanningsområdet, og saken har vært drøftet i dekanmøtet den 14.02.11 og 21.03.11. På bakgrunn av dette foreslås enkelte endringer i mandatene for Utdanningsutvalget (UU), Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) og Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene (FUL). Gjeldende mandat ble vedtatt i 2004 og justert i 2005 (S-sak 75/04 og 80/05).

Vi ber høringsinstansene komme med synspunkter på forslaget, **senest innen 21.06.2011**.

1. Utdanningsledelse – gjeldende ordning

NTNUs styre er øverste ansvarlig for utdanningsvirksomheten ved NTNU og oppretter og nedlegger studieprogram. Utdanningsutvalget er overfakultært styre for siv.ing. utdanningen og de 5-årige lektorprogrammene. Det er i tillegg opprettet egne forvaltningsutvalg for disse utdanningene som ivaretar den tverrfakultære koordineringen av utdanningene. FUS har også fått myndighet til å vedta studieplan for siv.ing. utdanningen. For de 5-årige lektorutdanningene er det FUL som vedtar studieplanen for den praktiske pedagogiske utdanningen, mens det er fakultetene som vedtar studieplanen for fagdelen. For de øvrige utdanningene er det fakultetene som vedtar studieplan. Fakultetene tildeler grader og administrerer studieprogrammene i samsvar med de vedtak som styret fatter i forbindelse med opprettelsen av programmene.

Utdanningsutvalget skal sette aktuelle utdanningspolitiske utfordringer på dagsorden og gi råd til rektor i strategiske spørsmål innenfor utdanningsområdet. UU skal bl.a gi råd om tverrfaglige og tverrfakultære emner og studieprogram, pedagogiske støttetjenester, læringskvalitet og NTNUs studieprogramportefølje. Prorektor for utdanning og læringskvalitet leder UU. Medlemmer i UU er prodekanene for undervisning samt to studentrepresentanter. FUS- og FUL-leder møter i UU.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post:	Hovedbygget	+ 47 73 59 80 11	Anne Marie Snekvik
	postmottak@adm.ntnu.no	Høgskoleringen 1	Telefaks	
	http://www.ntnu.no/administrasjon	Gløshaugen	+ 47 73 59 80 90	Tlf: + 47 73 59 52 94

2. Forslag til ny modell – opphør av UUs styrefunksjon

I praksis er det svært sjelden at UU opptrer som styre for siv.ing.- og lektorutdanningene. UUs sammensetning er heller ikke egnet for å ha funksjon som styre. Vi foreslår i stedet at UUs funksjon som styre opphører og at forvaltningsutvalgene i stedet organiseres under rektor. Dette er den ordningen vi har gått over til for Eksperter i team (EiT) og fellesemnene (perspektivemne) etter omleggingen i S-sak 85/08 for EiT og S-sak 53/10 for fellesemnene. Etter forslaget vil Rektor i hovedsak overta den myndigheten som UU har etter gjeldende ordning. UU bør fortsatt ha en sentral rolle ved at saker i hovedsak skal gå via UU slik at rektor innhenter råd fra UU før rektor tar endelig beslutning.

3. Rektors rolle i ny modell

Forvaltningsutvalgene FUS og FUL foreslås i hovedsak opprettholdt som i dag, men organisert under rektor. Utvalgene bør være organisert under rektor og ikke direkte under NTNUs styre. FUS og FUL er interesseorganer. For å ivareta et "NTNU-perspektiv" på utdanningene bør rektor være overordnet myndighet. I det nye forslaget vil det være rektor som tar den endelige beslutningen om f.eks strukturen i utdanningene etter råd fra FUS/FUL og UU i motsetning til i dag der det er UU som har myndighet til å vedta dette. Rektor vil videre vedta utfyllende regler til studieforskriften for siv.ing.- og de 5-årige lektorutdanningene. På samme måte som etter gjeldende mandat for UU foreslås at sakene forberedes av studiedirektøren etter forslag fra FUS/FUL.

4. UUs rolle i ny modell

UUs rådgivende funksjon bør som i dag være i saker som er felles for alle fakultetene; som kvalifikasjonsrammeverket, kvalitetssikringssystemet, pedagogiske støttetjenester, fordeling av studieplasser, struktur på og omfang av studieprogramporteføljen, dimensjonering av opptaksrammer og utdanningstilbud, kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten og den årlige kvalitetsmeldingen.

I tillegg bør UU gi råd om institusjonelt samarbeid, dvs hvilke nettverk NTNU bør inngå i, alliansebygging, hvilke institusjoner det kan være naturlig å samarbeide med og i hvilke sammenhenger. Vi ser fortsatt for oss at UU skal ha en sentral rolle mht å gi råd til rektor også om siv.ing.- og den 5-årige lektorutdanningen. UU vil ha en viktig rolle i å se de ulike utdanningene i sammenheng også i forhold til NTNUs øvrige portefølje. Siv.ing.- og lektorutdanningene med egne utvalg vil utgjøre en omfattende del av NTNUs utdanningstilbud, og de initiativ disse tar vil også kunne få betydning for den øvrige utdanningsvirksomheten. Sakene bør derfor i hovedsak gå via studiedirektør og UU før rektor fatter endelig beslutning.

5. FUS

FUS foreslås opprettholdt som forvaltningsutvalg for siv.ing. utdanningen. FUS bør fortsatt ha myndighet til å vedta studieplan og læringsmål slik de har etter gjeldende mandat. Med studieplan forstås også oppretting og nedlegging av studieretninger og hovedprofiler.

6. FUL

FUL foreslås opprettholdt som forvaltningsutvalg for de 5-årige lektorprogrammene. Etter gjeldende mandat vedtar FUL studieplanen for den praktisk-pedagogiske utdanningen i programmene, mens fakultetene vedtar studieplanen for fagdelen. Vi foreslår at FUL, i likhet med den ordningen som gjelder for FUS, får myndighet til å vedta studieplan for de 5-årige lektorprogrammene, men det presiseres at dette skal skje etter forslag fra fakultetene.

En delt ordning kan være uheldig dersom PPU skal integreres mer i hele programmene. Da vil det sannsynligvis bli vanskeligere å skille mellom hva som er PPU-delen og fagdelen. Det kan gjøre det vanskeligere å utvikle gode løsninger samlet for den integrerte lektorutdanningen. Vi ser at dette kan være en utfordring når det gjelder emner som også inngår i andre program enn lektorprogrammene, men hensynet til dette bør være ivaretatt i forslaget fra fakultetene. Det vil sannsynligvis heller ikke være særlig aktuelt for FUL å gå inn i detaljer i emnenes innhold. FULs rolle mht studieplan vil være på et mer overordnet plan.

7. Strategisk funksjon

Vi foreslår at det presiseres i mandatene at FUS og FUL også skal ha fokus på strategiske spørsmål og gi råd til rektor angående strategiske spørsmål, f.eks om institusjonelt samarbeid.

8. FUS- og FUL-leder

Etter gjeldende ordning rapporterer FUS-leder til rektor og har tittelen *Dekan for sivilingeniørutdanningen* når han representerer NTNU. Vi foreslår at det samme skal gjelde for FUL-leder og at FUL-leder får tittelen *Dekan for lektorutdanningen*. På den måten vil det være symmetri mellom lederne for de to utvalgene.

9. Tap av studierett og dispensasjon fra kravet om studieprogresjon

For at studenten skal opprettholde studieretten er det krav om en viss studieprogresjon. For å videreføre studieretten i profesjonsstudiene kan ikke studenten stå igjen med mer enn 22,5 studiepoeng og ikke bruke mer enn 2 år i samme årskurs. Studenter som ikke oppfyller disse kravene, vil miste studieretten. Studentene kan søke om dispensasjon i spesielle tilfeller, f.eks ved sykdom, familiære vansker, at størstedelen av studiet er gjennomført eller andre tungtveiende grunner. Det er FUS og FUL som vedtar om studenten skal få innvilget dispensasjon. Bestemmelsen er særlig praktisk for sivilingeniørstudiet hvor det hvert år er en rekke dispensasjonssøknader.

Det er opprettet et dispensasjonsutvalg som tar avgjørelsene på vegne av FUS. Utvalget består av FUS-leder og en student. Det er ikke opprettet en tilsvarende ordning for FUL. Saken forberedes av fakultetet som skriver innstilling. Begrunnelsen for å legge avgjørelsen til FUS var i sin tid hensynet til likebehandling av studentene da likebehandling kan være en utfordring når fire ulike fakultet skal avgjøre søknadene. Fakultetet har ansvaret for studenten og bør ha de beste forutsetninger for å vurdere hvor realistisk det er at studenten kan fullføre studieprogrammet ved å

få dispensasjon fra progresjonskravet. FUS kan i stedet brukes som en arena for å drøfte spørsmål om likebehandling mer generelt. Spørsmål om å forlenge studieretten treffes av fakultetene i de øvrige studieprogrammene, og vi foreslår samme ordning også for siv.ing. og lektorprogrammene. Avslag på dispensasjonssøknader kan påklages til klagenemnda. En overføring av myndigheten til fakultetene vil kreve at studieforskriften § 4 nr. 4 siste setning oppheves.

10. Endringer i studieforskriften

Ovennevnte forslag vil medføre følgende endringer i NTNUs felles studieforskrift (endringer i kursiv):

§ 4 nr. 4

Fakultetet selv fatter vedtak om opphør av studieretten ut fra disse bestemmelsene. Fakultetet selv kan i spesielle tilfeller ved f.eks. sykdom, større familiære vansker, når størstedelen av studiet er gjennomført, ved særlige faglige forhold (oppflytting) eller andre tungtveiende grunner dispensere fra bestemmelsene i nr. 3. *Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret myndighet til å treffe vedtak i dispensasjonssaker.*

Kommentar: Det som står i kursiv foreslås opphevet, jf. vår forslag i punkt 9 ovenfor.

§ 13 nr. 3

Studieprogrammene bygges opp av emner. Emnene som tilbys skal være 7,5 studiepoeng eller multiplum av dette. Emnene kan være obligatoriske eller valgfrie i studieprogrammet. Fakultetet oppretter og nedlegger emner. *Der NTNUs styre har opprettet et overfakultært styre for en gruppe studieprogram, har dette styret denne myndigheten.* Oppretting av emner som forutsetter økt basisuttelling i modellen for fordeling av den statlige bevilgningen må vedtas av Styret.

Kommentar: Gjeldende forskrift sier at det overfakultære styret, dvs UU, har myndighet til å opprette og legge ned emner for sivilingeniørutdanningen og de 5-årige lektorprogrammene. I praksis fungerer det ikke slik, og vi foreslår at 4. setning oppheves slik at fakultetene har denne myndigheten også for disse utdanningene.

§ 14 nr. 1

Alle studieprogram er beskrevet i en studieplan. Det fakultetet som administrerer studieprogrammet, vedtar studieplan. *Der NTNUs styre har opprettet et forvaltningsutvalg for en gruppe studieprogram, vedtar dette forvaltningsutvalget studieplanen.* Studieplanen skal gi opplysninger om eventuelle opptakskrav og rangeringsregler for studieprogrammet.

Kommentar: Gjeldende forskrift bruker begrepet overfakultært styre. Vi foreslår at dette endres til forvaltningsutvalg i 2. setning.

§ 45

Fakultetet selv kan gi utfyllende regler til forskriften. For tverrfakultære studieprogram skal utfyllende regler godtas av alle involverte fakultet. *Der NTNUs styre har opprettet et forvaltningsutvalg for en gruppe studieprogram, vedtar rektor utfyllende regler.*

Kommentar: Etter gjeldende forskrift er det UU som overfakultært styre som vedtar utfyllende regler for sivilingeniørutdanningen og de 5-årige lektorprogrammene. Dette foreslås endret til rektor, jf. vårt forslag i punkt 2 og 3 ovenfor.

Med hilsen

Berit Kjeldstad
prorektor

Anne Rossvoll
studiedirektør

Vedlegg:

1. Utkast til mandat for UU, FUS og FUL
2. Gjeldende mandat for UU, FUS og FUL

Mandat for Utdanningsutvalget ved NTNU

Fastsatt av NTNUs styre dd.mm.åååå

Formål

Utvalget skal drøfte og belyse aktuelle utdanningspolitiske saker og utfordringer og gi Rektor råd i strategiske spørsmål innenfor området. Utvalgets arbeid skal bygge på fakultetenes tenkning og medvirke til at NTNU får helhetlig utdanningsstrategi, har relevante utdanningstilbud og gir utdanning med høy kvalitet. Utvalget skal være en interfakultær arena for drøfting av aktuelle problemstillinger på fakultetsnivå.

Oppgaver

I tråd med overordnede mål skal utvalget ta initiativ til og gi råd om

- bruk og utforming av tverrfaglige og tverrfakultære emner og studieprogram
- (universitets)pedagogiske støttetjenester
- lærings- og utdanningskvalitet
- struktur på og omfang av studieprogramporteføljen
- dimensjonering av opptakssrammer og utdanningstilbud
- kvalitetssikring av utdanningsvirksomheten og den årlige kvalitetsmeldingen

Utvalget har en særlig oppgave i å gi Rektor råd om

- sivilingeniørutdanningen
- de 5-årige lektorprogrammene
- fellesemnene
- Ekspertes i team
- Institusjonelt samarbeid og alliansebygging som gjelder NTNUs utdanningsvirksomhet

Utvalget kan også gi Rektor råd om

- uttalelser fra NTNU på eksterne høringssaker om utdanningsspørsmål
- kandidater NTNU vil nominere til eksterne priser som gjelder utdanningsvirksomhet
- søknader fra NTNU om tildeling av eksterne prosjektmidler som gjelder utdanningsvirksomhet

Utvalget drøfter saker etter initiativ fra Rektor og saker som foreslås av fakultetene, forvaltningsutvalgene eller Studenttinget. Sakene legges frem av studiedirektøren.

Sammensetning

Utvalget ledes av prorektor for utdanning og læringskvalitet og har følgende medlemmer:

- prodekanene for utdanning fra hvert fakultet (hvis prodekan ikke kan møte, kan en fra fakultetsadministrasjonen møte i stedet)
- to studenter oppnevnt av Studenttinget
- lederne for Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene (FUL) og Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS)
- direktøren for universitetsbiblioteket
- lederen for Seksjon for universitetspedagogikk ved Program for lærerutdanning
- studiedirektøren

Studiedirektøren har sekretariatsansvaret for Utdanningsutvalget.

Mandat for Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS)

Fastsatt av NTNUs styre dd.mm.åååå

Formål

FUS er et forvaltningsutvalg organisert under Rektor. FUS skal ivareta den tverrfakultære koordineringen og utvikle felles normer og kvalitetskrav for programmene. FUS skal identifisere strategiske utfordringer og gi råd til Rektor i strategiske spørsmål.

Vedtaksmyndighet

Vedta studieplaner (herunder oppretting/nedlegging av studieretninger og hovedprofiler) og læringsmål for sivilingeniørutdanningen etter forslag fra fakultetene.

(vi foreslår at dispensasjonssaker ang. tap av studierett overføres til fakultetene)

Oppgaver overfor Rektor

- Ta initiativ i saker som angår sivilingeniørutdanningen
- Gi råd om institusjonelt samarbeid og alliansebygging
- Gi tilråding om strukturen i utdanningen
- Gi råd om etablering eller nedlegging av studieretninger og program
- I samarbeid med fakultetene foreslå dimensjonering av og opptakssrammer til programmene
- Foreslå uttalelser på vegne av NTNU i høringssaker som gjelder sivilingeniørutdanningen
- Forberede saker som skal behandles av Rektor. Sakene legges frem av studiedirektøren, etter forslag fra FUS
- Rapportere til Rektor om vedtak som er fattet i henhold til fullmakter

Saker som gjelder sivilingeniørutdanningen, men som samtidig kan ha betydning for andre studieprogram, skal legges frem for Utdanningsutvalget. Sakene legges frem av studiedirektøren.

Generelt

- I samarbeid med fakultetene og de lokale programrådene påse at NTNUs kvalitetsarbeid blir fulgt opp innenfor utdanningene
- Føre tilsyn med at læringsmålene nås
- Utarbeide årlig en rapport om utdanningene ved NTNU med vekt på kvalitetsforbedrende tiltak
- Aktivt fremme likestillingsperspektivet i utdanningene
- Ivareta NTNUs representasjon i relevante nasjonale og internasjonale fora

Sammensetning

FUS ledes av en utvalgsleder som oppnevnes av Rektor for fire år. Studentene skal ha to representanter. Rektor oppnevner medlemmene i FUS etter forslag fra fakultetene.

Studiedirektøren har sekretariatsansvaret for FUS.

Mandat for Forvaltningsutvalget for de 5-årige lektorutdanningene (FUL)

Fastsatt av NTNUs styre dd.mm.åååå

Formål

FUL er et forvaltningsutvalg organisert under Rektor. FUL skal ivareta den tverrfakultære koordineringen av den 5-årige lektorutdanningen og utvikle felles normer og kvalitetskrav for programmene. FUL skal identifisere strategiske utfordringer og gi råd til Rektor i strategiske spørsmål.

Vedtaksmyndighet

FUL vedtar studieplaner (herunder oppretting/nedlegging av studieretninger og hovedprofiler) og læringsmål for de 5-årige lektorprogrammene etter forslag fra fakultetene.
(vi foreslår at dispensasjonssaker ang. tap av studierett overføres til fakultetene)

Rådgivningsfunksjon overfor fakultetene

FUL utarbeider, i samarbeid med fakultetene, anbefalte studieløp og kombinasjoner med sikte på lektoryrket.

Oppgaver overfor Rektor

- Ta initiativ i saker som angår lektorutdanningene
- Gi råd om institusjonelt samarbeid og alliansebygging
- Gi tilråding om strukturen i utdanningene
- Gi råd om etablering eller nedlegging av studieretninger og program
- I samarbeid med fakultetene foreslå dimensjonering av og opptakssrammer til programmene
- Foreslå uttalelser på vegne av NTNU i høringssaker som gjelder lektorutdanningen
- Forberede saker som skal behandles av Rektor. Sakene legges frem av studiedirektøren etter forslag fra FUL
- Rapportere til Rektor om vedtak som er fattet i henhold til fullmakter

Saker som gjelder lektorutdanningene, men som samtidig kan ha betydning for andre studieprogram, skal legges frem for Utdanningsutvalget. Sakene legges frem av studiedirektøren.

Generelt

- I samarbeid med fakultetene og de lokale programrådene påse at NTNUs kvalitetsarbeid blir fulgt opp innenfor utdanningene
- Føre tilsyn med at læringsmålene nås
- Utarbeide årlig en rapport om utdanningene ved NTNU med vekt på kvalitetsforbedrende tiltak
- Påse at utdanningen er i samsvar med nasjonal rammeplan

- Aktivt fremme likestillingsperspektivet i utdanningene
- Ivareta NTNUs representasjon i relevante nasjonale og internasjonale fora

Sammensetning

FUL ledes av en utvalgsleder som oppnevnes av Rektor for fire år.

Studentene skal ha to representanter. Rektor oppnevner medlemmene i FUL etter forslag fra fakultetene.

Studiedirektøren har sekretariatsansvaret for FUL.

Notat

Til: Anne Marie Snekvik

Kopi til:

Fra: Fakultet for naturvitenskap og teknologi

Høringsuttalelse fra NT-fakultetet - Utvalgsstrukturen for UU, FUS og FUL

Fakultet for naturvitenskap og teknologi er svært positiv til en samlet gjennomgang av mandatene og rollene til utdanningsutvalget ved NTNU (UU), FUS og FUL. Fakultetet vil kommentere noen prinsipielle forhold, men også noen spesifikke punkter.

Utdanningsutvalget ved NTNU, UU

NT støtter forslaget om at UU skal ha en overordnet og koordinerende rolle. Fakultetet er av den oppfatning at det strategiske aspektet for hele utdanningstilbudet bør komme tydeligere fram i mandatet. De to spesifikke punktene knyttet til å gi råd om sivilingeniørutdanningen og de 5-årige lektorutdanningene, kan gi en klarhet i forhold til forslaget om at FUS og FUL skal være organisert under Rektor. I hvilke tilfeller det er behov for en diskusjon i UU i forhold til disse studieområdene bør være opp til Rektor å vurdere. NT-fakultetet foreslår derfor at de første to punktene innenfor utvalgets særlige oppgaver fjernes, og erstattes av et punkt knyttet til alle utdanningsområdene NTNU dekker:

- Overordnede strategiske spørsmål knyttet til NTNUs studieområder.

NT stiller seg spørrende til om det er studiedirektøren som i alle tilfeller skal legge fram saker foreslått fra ulike enheter.

Forvaltningsutvalgene FUS og FUL, noen overordnede kommentarer

Forvaltningsutvalgene FUS og FUL representerer en matriseorganisasjon i forhold til linjestrukturen ved NTNU. Dette skaper noen organisatoriske utfordringer. Så langt det lar seg gjøre, anbefaler NT-fakultetet at disse to utvalgene i så stor grad som mulig forankres opp mot linjestrukturen. NT er i denne sammenheng helt enig i at FUS og FUL organiseres direkte under Rektor. Det er også viktig at Rektor oppnevner representantene etter innspill fra fakultetene. NT støtter også at begge utvalgene ledes av en dekan som deltar i dekanmøtet og som representerer NTNU i nasjonale og internasjonale

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: postmottak@nt.ntnu.no	Realfagbygget D1, Høgskoleringen 5	+47 73 59 41 97	Lillian Hanssen
	http://www.ntnu.no		Telefaks +47 73 59 14 10	Tlf: +47 73 55 13 40

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

fora som gjelder disse utdanningene. FUS har i de senere år hatt denne ordningen. NT mener at det er viktig at tilsvarende stilling opprettes for lederen av FUL for å tydeliggjøre NTNUs rolle innen lærerutdanning på universitetsnivå.

NT-fakultetet ser at det i utkast til utforming av mandat for FUS og FUL har blitt lagt vekt på å gjøre disse to mandatene så like som mulig. Dette har noen konsekvenser som NT-fakultetet mener er uheldige. Disse to studietilbudene har ulike rammer for sin virksomhet.

Innenfor sivilingeniørutdanningen eksisterer det ingen nasjonale rammeplaner. NTNU har nasjonalt ansvar for integrert 5-årig masterutdanning i teknologi og setter derfor i praksis kravene som stilles innenfor disse studiene i Norge. Denne oppgaven må forvaltes med klokskap ved NTNU. Strukturen og overordnede læringsmål i dagens sivilingeniørutdanning er gitt av den såkalte VK-modellen, som forutsetter en felles grunnstruktur i alle sivilingeniørprogrammene. Studieplanstrukturen gir bindinger mellom fakultetene, og de overordnede læringsmålene har føring for enkeltemners læringsmål og plassering i studiet. Dagens overfakultære styringspraksis ivarettatt av FUS tillater for eksempel ikke at IME som fakultet kan legge ned Matte 1 og erstatte det med et annet matematikkemne som fakultetet mener er bedre tilpasset disiplinstudentene i matematikk. De enkelte fakultetene kan heller ikke opprette emner som skal erstatte basisemnet i fysikk ut fra et argument om egne spesifikke behov. Tilsvarende gjelder for grunnemnet i informasjonsteknologi. Det tillates heller ikke at et fakultet kan redusere det VK-normerte omfanget av "ikke-teknologiske" emner for å gi rom for flere emner fra eget fagmiljø dersom fakultet mener at egne studieprogram trenger mer timeplanplass til ingeniørfagene i sine studieprogram. Disse bindingene i sivilingeniørstudiene tilsier etter NT-fakultetets vurdering at FUS fortsatt må ha vedtaksmyndighet over studieplanen som helhet, inkludert opprettelse og nedleggelse av emner.

Når det gjelder 5-årig lektorutdanning er PPU-delen av studiene underlagt en nasjonal rammeplan. Disiplinemnene som inngår i lektorutdanningene, er hovedsakelig etablert for disiplinære bachelor- og masterprogram. Samtidig er det et vedtatt prinsipp at lektorstudentene i størst mulig grad skal følge disiplinstudentene i de aktuelle disiplinfagene som inngår i lektorutdanningen. NT-fakultetet mener at dette bør bety at fakultetene beholder myndigheten til å opprette og nedlegge disiplinemner som inngår i lektorutdanningen.

Departementet har igangsatt utarbeiding av ny nasjonale rammeplan for lektorutdanningen, Dette arbeidet vil kunne gi ytterligere føringer for lektorutdanningen, og kan komme til å påvirke styringen av disse utdanningene ved NTNU. En problemstilling i denne sammenhengen kan bli FULs myndighetsområde i forhold til eventuelle emner og læringsaktiviteter som underbygger integrering mellom disiplin og praksis i utdanningen. Denne integreringen er et viktig tema knyttet til lektorutdanningen.

Spesifikke kommentarer til mandatet for FUS

NT-fakultetet har følgende spesifikke kommentarer til forslaget til mandat for FUS.

1. NT vil påpeke en inkonsistens i forslaget til mandat for FUS. Utvalget kan ikke både gi råd til Rektor om opprettelse og nedlegging av studieretninger og samtidig ha studieplanmyndighet i forhold til studieretninger. NT-fakultetet mener at opprettelse og nedlegging av studieretninger er en del at studieplanmyndigheten som tillegges FUS og foreslår at mandatet endres i henhold til dette.

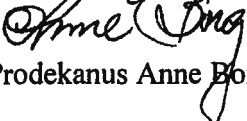
2. Studieplanmyndigheten må inkludere opprettelse og nedleggelse av emner, altså studieretninger, hovedprofiler og emner.
3. Når det gjelder saker knyttet til sivilingeniørutdanningen, som skal fremlegges for UU, mener NT-fakultetet, som nevnt i forbindelse med mandatet til UU over, at denne vurderingen må være opp til Rektor å gjøre i det enkelte tilfellet. Det er naturlig at dette studieområdet reiser en del problemstillinger som kan være av interesse for alle studieområder ved NTNU, men UU bør tilstrebe at problemstillinger innenfor alle NTNUs studieområder dekkes av dette utvalget.
4. NT-fakultetet støtter forslaget om å overføre klagebehandlingen fra FUS til fakultetene. Fakultetene håndterer i dag saker knyttet til tap av studierett i andre type utdanninger, og NT mener derfor at fakultetene vil ha gode forutsetninger for også å håndtere tilsvarende saker for sivilingeniør-utdanningen.

Spesifikke kommentarer til mandatet for FUL

NT-fakultetet har følgende spesifikke kommentarer til forslaget til mandat for FUL.

1. NT-fakultetet støtter at FULs myndighetsområde skal gjelde 5-årig lektorutdanning.
2. NT-fakultetet mener det er viktig å utnevne en dekan for 5-årig lektorutdanning. NT-fakultetet mener i denne sammenheng at nåværende praksis med PLU-leder som ex officio leder av FUL må opphøre.
3. NT-fakultetet foreslår at fakultetene beholder myndigheten til å opprette og nedlegge disiplinemner som inngår i lektorutdanningen.
4. NT vil påpeke en inkonsistens i forslaget til mandat for FUL. Utvalget kan ikke både gi råd til Rektor om opprettelse og nedlegging av studieretninger og samtidig ha studieplanmyndighet i forhold til studieretninger. NT-fakultetet mener at opprettelse og nedlegging av studieretninger skal være en del av studieplanmyndigheten som tillegges FUL og foreslår at mandatet endres i henhold til dette.
5. Når det gjelder saker knyttet til lektorutdanningen, som skal fremlegges for UU, mener NT-fakultetet, som nevnt i forbindelse med mandatet til UU over, at denne vurderingen må være opp til Rektor å gjøre i det enkelte tilfellet. Det er naturlig at dette studieområdet reiser en del problemstillinger som kan være av interesse for alle studieområder ved NTNU, men UU bør tilstrebe at problemstillinger innenfor alle NTNUs studieområder dekkes av dette utvalget.
6. NT-fakultetet foreslår at ordningen med ekstern representasjon i FUL, med representasjon fra skoleeier og skole, videreføres. Dette har vært et verdifullt bidrag til arbeidet i FUL så langt.

Med vennlig hilsen

Prodekanus Anne Borg

Notat

Til: Anne Marie Snekvik

Kopi til:

Fra: Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk

IMEs svar på høring om utvalgsstrukturen i Utdanningsutvalget (UU), Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) og Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene (FUL)

Vi viser til høringssaken om utvalgsstrukturen i UU, FUS og FUL der vi er bedt om å komme med innspill.

Saken har blitt tatt opp i fakultetets ledergruppe og studieutvalg.

Fakultet for informasjonsteknologi, matematikk og elektroteknikk (IME) mener det er svært positivt at det gjennomføres en samlet gjennomgang av utvalgsstrukturen og av mandatene for UU, FUS og FUL og støtter de fleste av de foreslåtte endringene i dokumentet.

IME vil likevel kommentere noen viktige enkeltpunkter i mandatene som vi mener bør justeres, presiseres, eller endres:

- IME støtter endringene som er foreslått ved at FUS og FUL nå skal rapportere direkte til Rektor i stedet for til UU. Det understrekes i denne sammenheng at UUs rolle som rådgivende organ bør være å gi råd til Rektor om *hele* studievirksomheten ved NTNU, og ikke bare sivilingeniørutdanningen og lektorutdanningene
- IME mener mandatet til FUS i studieplansaker bør beholdes i tråd med dagens praksis. Det vil si at FUS - etter forslag fra fakultetene, og innenfor retningslinjer gitt av NTNUs styre og Rektor - gis vedtaksrett i studieplansaker, *inkludert retten til å opprette og nedlegge emner*.
- Studieplanmyndigheten til FUS må fortsatt omfatte opprettelse og nedleggelse av studieretninger/hovedprofiler i sivilingeniørstudiet (slik mandatforslaget sier).
- Rektor utnevner representantene til FUS, men dette må gjøres slik at fakultetsledelsen for de involverte fakultetene er representert, og det dermed gis rom for en pragmatisk myndighetsutøvelse.

Postadresse

Org.nr. 974 767 880

Besøksadresse

Telefon

Saksbehandler

E-post:

Sem Sælands vei 5

+47 73 59 42 02

Vegard Rønning

7491 Trondheim

postmottak@ime.ntnu.no

Telefaks

<http://www.ntnu.no>

+47 73 59 36 28

Tlf: +47 73 59 42 05

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

- FUL må ha en overfakultær myndighet som ivaretar forvaltningen av den nasjonale rammeplanens krav til lektorutdanningene, og NTNUs ambisjoner utover disse kravene når det gjelder å *integre* lektorutdanningens PPU-faglige og disiplin-faglige ambisjoner.
- Rektor utnevner representantene til FUL, men dette må gjøres slik at fakultetsledelsen for de involverte fakultetene er representert og det dermed gis rom for en pragmatisk myndighetsutøvelse.
- Det bør synliggjøres at både FUS og FUL har en solid forankring i NTNUs ledelse. Dagens ordning med tittelen dekan for lederen av FUS bidrar til dette, og vi støtter at ordningen opprettholdes og utvides til også å gjelde FUL.
- Under punkt 9 er det foreslått at dispensasjonssaker skal behandles av fakultetene. Dette gjøres allerede av fakultetene i forbindelse med lektorstudier og realfagsstudier, og IME støtter derfor forslaget. Det kan være ønskelig at FUS ser på hvordan dispensasjonssakene behandles ved de 4 fakultetene, for å eventuelt samkjøre praksis. Dispensasjonsutvalget har fram til i dag bestått av FUS-leder og en av studentrepresentantene. Studentene vil dermed miste sin nåværende rolle i saksbehandlingen når dispensasjonssakene skal behandles ved fakultetene. IME vil derfor anbefale at fakultetene kaller inn FTR ved behandling av ikke-opplagte saker. Det er også viktig at det opplyses om klagerett i vedtak i dispensasjonssaker.

For en utdypende argumentasjon for betydningen av å opprettholde FUS sin myndighet i tråd med dagens praksis vises til høringsuttalelsen fra FUS. Særlig tungt veier det forhold at saken her handler om å ivareta NTNUs nasjonale ansvar for kvaliteten i høyere teknologisk utdanning i Norge.

Geir E. Øien
dekanus

Vegard Rønning
rådgiver

Notat

Til: Prorektor for utdanning og læringskvalitet

Kopli til: FUS, Studiedirektøren

Fra: Fakultet for ingeniørvitenskap og teknologi

Signatur: Ingvald Strømmen / Svein Remseth

Høringsuttalelse fra IVT-fak. om utvalgsstrukturen UU, FUS og FUL

IVT-fakultetet er meget fornøyd med at utvalgsstrukturen innen utdanning ved NTNU blir behandlet med sikte på å oppnå en forbedret strategi og rasjonalitet. Da fakultetet ikke medvirker til lærerutdanningen vil vi spesielt se på det som gjelder UU og FUS.

Mandat UU

Med hensyn til forslag til mandat for UU støtter vi at dette skal være et overordnet rådgivende og koordinerende organ for alle utdanningsområdene ved NTNU. Sammensetningen av UU er også i tråd med fakultetets oppfatning for at utvalget rasjonelt skal kunne utføre sine oppgaver i samsvar med mandatet.

Det andre hovedavsnittet under Oppgaver er benevnt "særlig oppgave i å gi Rektor råd om". Her synes det mer i samsvar med overordnet funksjon for UU å erstatte de to første kulepunktene om hhv sivilingeniørutdanningen og de 5-årige lektorprogrammene med ett kulepunkt med tekst eksempelvis som: *utdanningene innen de ulike utdanningsområdene.*

Helt til slutt under Oppgaver står det at "Sakene legges frem av studiedirektøren" Antar at dette er hensiktsmessig ved at Studiedirektøren er administrativt organ for rektoratet i studiesaker og at sakene da skal fremmes gjennom Studiedirektøren. Regner med at saksframlegg fortsatt presenteres av aktuelle medlemmer i UU i møtene.

Mandat FUS

At FUS er et forvaltningsutvalg organisert under Rektor betraktes som en god og hensiktsmessig organisasjonsutvikling. Når dette er fastslått skulle en så gjerne sett at en etterfølgende setning

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Pro-dekan
7491 Trondheim	E-post:	Høgskoleringen 6	+ 47 73 59 45 01	Svein Remseth
	postmottak@ivt.ntnu.no	Gløshaugen	Telefaks	
	http://www.ivt.ntnu.no/		+ 47 73 59 45 06	Tlf: + 47 +47 73594678

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

under Formål angir et strategisk ansvar for FUS til å sikre utviklingen av sivilingeniørutdanningen med hensyn til kvalitet og relevans.

Under Vedtaksmyndighet må det i parentes stå "herunder oppretting/nedlegging av studieretninger, hovedprofiler og emner". FUS må påse at vedtatt struktur i sivilingeniørprogrammene blir opprettholdt også med hensyn til fordeling av emner innen ulike kategorier som basisemner i matematikk/statistikk, naturvitenskapelige basisemner, teknologiske basisemner, ikke-tekniske emner og anvendte ingeniøremner. Det kreves også oppfølging av tverrfaglige emner og at studieplanene gir muligheter for valg av emner på tvers av studieprogram. Under vedtak av studieplaner hører det også med å påse at de disiplinlige basisemnene gis av disiplinmiljøene. Dette skal sikre kvalitet og forskningsbasert utdanning for denne kategori av emner. Alt dette for å støtte at FUS også har myndighet i studieplansaker i forhold til emner og strukturen av emnekategorier for sivilingeniørprogrammene. Vedtaksmyndigheten for studieplaner vil da langt på vei sikre en hensiktsmessig rammeplan for sivilingeniørutdanningen.

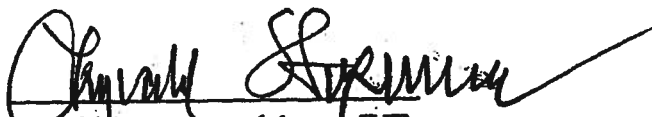
Fakultetene vil fortsatt i hovedsak sikre sine studieprogram i forhold til tilbud av anvendte ingeniøremner som skal oppfylle vedtatte læringsmål for program og hovedprofil. Dette oppfattes å være i samsvar med den utøvende praksis under dagens FUS-mandat.

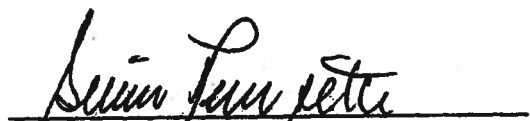
IVT-fakultetet kan støtte at avgjørelser i dispensasjonssaker knytte til tap av studierett overføres til fakultetene. FUS kan fortsatt ha en funksjon i forhold til å etablere et enkelt rammeverk for å bidra til en likhet i praksis mellom fakultetene.

Under Oppgaver overfor Rektor må det gjøres en endring i det fjerde kulepunktet der det er tatt med rådgivning i forhold til studieretning. Der er FUS rettmessig gitt vedtaksmyndighet.

Helt til slutt under avsnittet Oppgaver overfor Rektor sies det at sakene skal legges frem av studiedirektøren. Ville det være mer naturlig å si at sakene fremmes gjennom studiedirektøren?

I avsnittet Sammensetning bør det presiseres at fakultetsledelsen er direkte representert i FUS slik tilfellet er i dag. Videre kan det gjerne presiseres hvilken status/tittel FUS-lederen skal ha slik at det blir konsistent med myndighet og tilknyttet nivå i NTNU sin organisasjon med rapportering til Rektor.

Ingvald Strømme, dekanus IVT

Svein Remseth, prodekanus utdanning/IVT

Notat

Til:	Anne Marie Snekvik
Kopi til:	Geografisk institutt, Institutt for bevegelsesvitenskap, Institutt for industriell økonomi og teknologiledelse, Institutt for samfunnsøkonomi, Institutt for sosialt arbeid og helsevitenskap, Institutt for sosiologi og statsvitenskap, Institutt for voksnes læring og rådgivningsvitenskap, Norsk senter for barneforskning, Pedagogisk institutt, Program for lærerutdanning, Psykologisk institutt, Sosialantropologisk institutt, Studiegruppen (fak.adm.)
Fra:	Fakultet for samfunnsvitenskap og teknologiledelse

Høringsuttalelse fra SVT - Utvalgsstrukturen Utdanningsutvalget (UU), Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) og Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene (FUL)

Vi viser til notat vedrørende ovennevnte. Saken har vært til høring ved fakultetets enheter og har blitt diskutert i fakultetets ledermøte.

Oppsummering av høringsuttalelsen

SVT er i utgangspunktet svært positiv til en samlet gjennomgang av utvalgsstrukturen for UU, FUS og FUL. Fakultetets videre kommentarer vil i hovedsak knytte seg til prinsipielle forhold som bør være førende for den konkrete utformingen av utvalgsmandatene.

SVT stiller seg bak forslaget om å gi UU en overordnet rådgivende og koordinerende rolle. Når det gjelder FUS og FUL må disse utvalgenes funksjon knyttes klarere til beslutningslinja i organisasjonen enn det som ligger i mandatforslagene. Intensjonen med utvalgene er at de skal ha *overfakultære* myndighet i studiesaker innenfor sivilingeniørstudiet og lektorstudiene. I tillegg skal de ha et overordnet ansvar for kvalitetssikring og strategiske initiativ innenfor de samme studieområdene. Dette betinger etter SVTs mening at forvaltningsorganene må ha en solid forankring i NTNUs ledelse. Lederne for henholdsvis FUS og FUL bør derfor ha tittelen *viserektor* for nettopp å markere dette.

Når det gjelder forslaget til UUs mandat virker det noe uryddig og inkonsistent i forhold til de foreslåtte mandatene til FUS og FUL. Dette kan skyldes at man i mandatforslagene ikke har tenkt

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: postmottak@svt.ntnu.no	Bygg 1, nivå 4, NTNU Dragvoll	+47 73 59 19 00	Linda Fredriksen
	http://www.ntnu.no		Telefaks +47 73 59 19 01	Tlf: +47 73 59 66 17

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

grundig nok gjennom hvordan forvaltningsutvalgene FUS og FUL skal knyttes opp mot beslutningslinja i organisasjonen. SVT mener forøvrig at UUs arbeid som rådgivende organ skal bygge både på fakultetenes og de to forvaltningsorganenes erfaring og policy i studiesaker. UU bør også ha som særlig oppgave å gi Rektor råd om hele studievirksomheten ved NTNU og ikke bare om sivilingeniørutdanningen og lektorutdanningene.

Når det gjelder vedtaksmyndighet, gir mandatforslaget FUS og FUL symmetrisk myndighet til å vedta studieplaner herunder oppretting og nedlegging av studieretninger og hovedprofiler. Imidlertid foreslås det i høringsbrevet (side 4) at myndigheten til *å opprette og nedlegge emner overføres til fakultetene*. Samlet betyr forslaget en styrking av dagens FUL-mandat, men en meget sterk svekking av FUS sin tradisjonelle vedtaksmyndighet. SVT har ikke noe i mot at FULs mandat styrkes, men SVT er svært kritisk til at mandatet til FUS samtidig svekkes betydelig – tilsynelatende av symmetrigrunner.

Etter SVTs syn er de overfakultære forvaltningsorganene FUS og FUL et uttrykk for et organisatorisk kompromiss. Dette kompromisset speiler at NTNU har et tungt forvaltningsansvar for store flerfaglige studieområder, noe som krever stramme føringer på tvers av beslutningslinjene i organisasjonen som er organisert etter disiplin-faglige prinsipp. Det siste vil si at organisasjonens beslutningsprosesser er vridd i retning av å ivareta disiplin-faglig autonomi.

Dette styringsdilemmaet er mest akutt innenfor sivilingeniørstudiet der de flerfaglige bindingene på tvers av fakultet og institutt er omfattende. Skal styring og ledelse av sivilingeniørstudiet ivaretas innenfor linja i organisasjonen, må enten studiet reorganiseres slik at det enkelte fakultet får eneansvar for "sine" sivilingeniørprogram, eller så må fakultetsstrukturen reorganiseres slik at dagens sivilingeniørstudium i hovedsak kan ivaretas innenfor ett og samme fakultet. Reorganisering av sivilingeniørstudiet vil i praksis være et nederlag når det gjelder NTNUs nasjonale ansvar for kvaliteten i høyere teknologiutdanning. Alternativet til å reorganisere fakultetsstrukturen er dagens organisatorisk kompromiss: FUS som overfakultært forvaltningsorgan med tradisjonelt sterk vedtaksmyndighet i studieplansaker. Dette organisatoriske kompromisset er neppe bærekraftig på lang sikt med mindre forvaltningsorganet gis en mye sterkere kobling til NTNUs ledelse. Dette er i seg selv et argument for at utvalgsleder knyttets til NTNUs ledelse som viserektor.

Sivilingeniørutdanningen er per i dag langt mer flerfaglig integrert sammenlignet med lektorutdanningene. Det bør også tas med at lektorutdanningene har eksterne føringer i form av nasjonale rammeplaner. Styringsdilemmaet, nevnt ovenfor, er derfor ikke symmetrisk innenfor de to profesjonsstudiene selv om de generelle styringsmessige utfordringene på tvers av beslutningslinjene i organisasjonen gjelder begge. Det kan derfor etter SVTs mening være aktuelt å gi de to utvalgene noe ulike mandat.

Når det gjelder FUS sin overfakultære myndighet har SVT følgende anbefaling:

- FUS sitt mandat i studieplansaker må beholdes i tråd med dagens praksis. Det vil si at FUS etter forslag fra fakultetene og innenfor retningslinjer gitt av NTNUs Styre og Rektor, gis vedtaksrett i studieplansaker *inkludert retten til å opprette og nedlegge emner*.
- FUS sin studieplanmyndighet må omfatte opprettelse og nedleggelse av studieretninger/hovedprofiler i sivilingeniørstudiet (jf mandatforslaget).

- Rektor utnevner representantene til FUS, men slik at fakultetsledelsen for de involverte fakultetene er representert for å gi rom for en mest mulig pragmatisk myndighetsutøvelse.

Når det gjelder lektorutdanningene, er det etter SVTs mening naturlig at fakultetene har myndighet til å opprette og nedlegge disiplinemner. Når det gjelder FUL sin overfakultære myndighet har SVT følgende anbefaling:

- FUL skal ha myndighet til å opprette og nedlegge studieretninger innenfor lektorutdanningene (jf mandatforslaget).
- FUL må ha en overfakultær myndighet som ivaretar forvaltningen av den nasjonale rammeplanens krav til lektorutdanningene og NTNUs ambisjoner utover disse kravene når det gjelder å *integre* lektorutdanningenes PPU-faglige og disiplindefaglige ambisjoner.
- Rektor utnevner representantene til FUL, men slik at fakultetsledelsen for de involverte fakultetene er representert for å gi rom for en mest mulig pragmatisk samordning av de ulike fagambisjonene.

Til slutt støtter SVT forslaget om å overføre myndighet fra FUS til fakultetene når det gjelder dispensasjonssaker i forbindelse med tap av studierett. Lektorutdanningene er ikke definert som et kullbasert studium i studieforskriften eller utfyllende regler, og punkt 9. i høringsforslaget er derfor ikke relevant for FUL.

Utfyllende kommentarer til FULs overfakultære myndighet

Lektorutdanningene vil være underlagt føringer fra en ny nasjonal rammeplan som planlegges implementert i løpet av våren 2013. Selv om det er uklart hvor omfattende denne rammeplanen blir, er det lite trolig at rammeplanen vil overstyre disiplinmiljøenes faglige autonomi når det gjelder krav til nivå og disiplindefaglig innhold. Disiplinemnene som inngår i lektorutdanningene, er primært opprettet som del av disiplinære bachelor- og masterprogram. Samtidig er det et vedtatt prinsipp at lektorstudentene i størst mulig grad skal følge disiplinstudentene i de aktuelle disiplindefagene som inngår i lektorutdanningene. Dette peker i retning av at fakultetene beholder myndigheten til å opprette og nedlegge *disiplinemner innenfor lektorutdanningene*. Det er et åpent spørsmål hvilket mandat FUL bør ha dersom den nye rammeplanen for lektorutdanningene går lenger enn det som er antatt ovenfor.

En eventuell avgrensning av fakultetenes myndighet må sees i sammenheng med kravene som den nye nasjonale rammeplanen (trolig) setter til omfang og læringsmål for det pedagogiske og didaktiske innholdet, og til praksis/praksisnærhet i lektorstudiene - heretter betegnet som krav til studiets PPU-del.

Det kan oppstå målkonflikter mellom det å oppfylle læringsmålene som etterstrebes i den disiplindefaglige delen av lektorstudiene og læringsmålsambisjonen knyttet til PPU-delen av studiet samt integreringen av PPU-delen inn mot den disiplindefaglige delen av studiet. Disse målkonfliktene oppstår fordi man skal realisere de ulike målene innenfor knappe fellesressurser for studiet, som for eksempel knapp studieplanplass, tilgang på praksisplasser/veiledning og fagpersonell knyttet til PPU-virksomheten. Håndtering av disse målkonfliktene krever at FUL har en viss overfakultær myndighet, og kan gjennomføre tiltak på tvers av deltagende fakultet på en pragmatisk måte som balanserer overfakultær styring mot hensynet til fakultetenes faglige autonomi.

Utfyllende kommentarer til FUS sin overfakultære myndighet

Det framlagte forslaget forutsetter at FUS har myndighet til å vedta studieplaner, samtidig som myndigheten til å opprette og nedlegge emner overføres til fakultetene. I dag er den siste delmyndigheten lagt til UU i kraft av overfakultært styre. I praksis har ikke UU håndhevet denne myndigheten og realpolitisk er det vanskelig å se for seg hvordan UU skulle ha gjort denne myndigheten gjeldende. Når det foreslås å legge denne delen av studieplanmyndigheten til fakultetene, vil dette etter SVTs mening implisere en dramatisk nedgradering av dagens styringspraksis.

I motsetning til lærerutdanningen, finnes det ikke nasjonale føringer (rammeplaner) for sivilingeniørutdanningen. NTNU bærer i realiteten det nasjonale ansvaret for høyere teknologisk utdanning og normsetter i praksis kravene til et femårig integrert sivilingeniørstudium i Norge. Overordnede læringsmål og struktur for sivilingeniørstudiet er fastlagt i den såkalte VK-modellen. Denne studiestrukturen forutsetter sterke faglige bindinger mellom de involverte fakultetene. De faglige bindingene gjelder studieplanstrukturen generelt, men har også konsekvenser for læringsmålene i enkeltemner og hvor disse emnene plasseres i studieplanen. FUS har verken myndighet eller ressurser til å "kjøpe" emner fra fakultetene. FUS sin studieplanmyndighet vil derfor gradvis eroderes og bli ganske nominell dersom myndighetene til å opprette og nedlegge emner overføres til det enkelte fakultet.

De tverrfakultære bindingene som ligger implisitt i VK-modellen, er omfattende og modellen forutsetter enn felles grunnstruktur i alle sivilingeniørprogrammene. Disse bindingene er spesielt omfattende i den basisfaglige plattformen i begynnelsen av studiet, men ikke begrenset bare til denne. Dagens overfakultære styringspraksis tillater for eksempel ikke at IME som fakultet kan nedlegge Matte 1 og erstatte det med et annet matematikkemne som fakultetet mener er bedre tilpasset disiplinstudentene i matematikk. Det er heller ikke slik at et IVT kan opprette et basisemne i fysikk for egne studieprogrammer med argumentasjonen at dagens fysikkemne legger for lite vekt på klassisk mekanikk og termodynamikk. Det tillates heller ikke at et fakultet kan redusere det VK-normerte omfanget av "ikke-teknologiske" emner for å gi rom for flere emner fra eget fagmiljø dersom fakultet mener at egne studieprogram trenger mer timeplanplass til ingeniørfagene i sine studieprogram.

Dagens overfakultære styringstradisjon i sivilingeniørstudiet går minst 20-30 år tilbake i tid. Eksemplene nevnt ovenfor er av prinsipiell karakter for å illustrere potensielle og naturlige konfliktlinjer innenfor et studium som forutsetter sterk samordning på tvers av fakultetene og på tvers av den tradisjonelle myndighetsstrukturen tillagt linjene i NTNUs organisasjon. Samtidig eksisterer det nok av erfaringsmateriale som viser at disse konfliktene langt fra er teoretiske i sin karakter. Man kan selvsagt mene at dagens sivilingeniørstudium etter VK-modellen stiller større krav til overfakultær styring enn det som er forenlig med NTNUs organisasjonsstruktur. Men man kan ikke svekke den overfakultære styringen og samtidig tro at dagens femårige integrerte modell vil overleve på lengre sikt. Det vil være å overse 30 års styringspraksis med tilhørende erfaring.

Et sterkt svekket studieplanmandat for FUS kan ramme SVTs studievirksomhet særlig på to områder:

1. Det reelle omfanget av "ikke-teknologiske" emner i sivilingeniørstudiet kan bli redusert på litt sikt.

2. Sivilingeniørstudiet i industriell økonomi er et av de større sivilingeniørprogrammene. Studieprogrammet henter mer enn 60 % av studiepoengene fra andre fakultet enn SVT, og programmet er svært avhengig av en stram overfakultær studieplanprosess som gir stabile rammebetingelser for studieplanlegging på lang sikt. Behovet for denne typen rammebetingelser bekreftes langt på vei gjennom erfaringer SVT har høstet i organiseringen av langt mindre ambisiøse flerfaglige/tverrfaglige studieprogram som er forsøkt etablert tvers av de organisatoriske beslutningslinjene. Disse preges naturlig nok av disiplinfaglige prioriteringer.

Vedtaksmyndigheten over studieplan, inkludert opprettelse av *studieretninger, hovedprofiler og enkeltemner* er sentrale styringsinstrument for å opprettholde den flerfaglige strukturen og samvirket i dagens sivilingeniørstudium.

Utfyllende kommentarer til tap av studierett og dispensasjon fra kravet om studieprogresjon

Fakultetene håndterer per i dag saker knyttet til tap av studierett, med unntak av for sivilingeniørutdanningen. SVT mener derfor at fakultetene vil ha gode forutsetninger for også å håndtere tilsvarende saker for sivilingeniørutdanningen. Vi ser utfordringer knyttet til likebehandling, men mener at dette for eksempel kan bøtes på ved at FUS bidrar til erfaringsutveksling og ved å sette saken på dagsorden dersom det etableres svært ulik praksis ved de respektive fakultetene. Forutsatt at studentene orienteres om klagerett, vil dessuten NTNUs sentrale klagenemd bidra til å sikre lik praksis. Fakultetet støtter derfor forslaget om å overføre myndighet fra FUS til fakultetene når det gjelder dispensasjonssaker i forbindelse med tap av studierett..

Lektorutdanningene er ikke vedtatt som et kullbasert studium og kommer derfor ikke under studieforskriftens § 4 nr 4. Slik vi ser det, vil ikke den foreslåtte endringen i studieforskriftens § 14 nr 4 ha noen konsekvenser for lektorutdanningene. Til orientering følger lektorprogrammene studieforskriftens § 4 nr 5 som sier at studenten må møte til eksamen i minst ett emne per studieår for å beholde studieretten. Disse sakene håndteres av fakultetene selv, og SVT ser ingen grunn til å endre dette.

Progresjonen i lektorutdanningene er for øvrig regulert av bestemmelser om forkunnskapskrav til PPU i 5. og 8. semester (jf. § 14 punkt 2 i utfyllende regler for femårig lærerutdanning vedtatt av UU 7. desember 2005). Forsinkelser medfører ikke tap av studierett jf. studieforskriftens § 4, men fører til at studentene enten blir noe forsinket, eller må ta flere disiplinemner før de kan gå videre med PPU-delen av studiet.

Notat

Til: Anne Marie Snekvik

Kopi til:

Fra: Det medisinske fakultet

Høring - Utvalgsstrukturen Utdanningsutvalget (UU), Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) og Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene (FUL)

Det vises til notat av 04.05.11, ref. 2011/5669/AMS. Det bes om høringsinstansenes synspunkt på foreslåtte endringer i mandatene for Utdanningsutvalget (UU), Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) og Forvaltningsutvalget for lærerutdanningene (FUL). Saken har vært drøftet i dekanmøtet ved to anledninger våren 2011.

Det medisinske fakultet mener det er naturlig at rektor er overordnet myndighet for å ivareta "NTNU-perspektivet" på utdanningene som FUS og FUL samordner. Det nye forslaget innebærer at rektor tar endelig beslutning om utdanningsstruktur etter råd fra FUS/FUL og UU. UUs myndighet for å vedta struktur, etc - fjernes i det nye forslaget. Det medisinske fakultet er opptatt av at UU innehar en posisjon som strategisk rådgivingsorgan for rektor i utdanningsspørsmål ved NTNU. DMF støtter at UU fortsatt skal ha en viktig rolle i å se helheten i NTNUs utdanningstilbud. Dette er viktig for å sikre at forslag på større endringer innen utdanningsområdet er kanalisert gjennom UU slik at eventuelle konsekvenser for fakultetene er vurdert før rektor får råd.

FUS og FUL har en viktig og nødvendig rolle som samordning- og forvaltningssorganer for utdanningene. Det er også Det medisinske fakultets oppfatning at initiativ fra disse vil kunne ha betydning også for den øvrige utdanningsvirksomheten. Det medisinske fakultet støtter derfor at saker derfra skal gjennom studiedirektør og UU før rektor fatter endelig beslutning. På den måten vil UU ivareta rollen som et viktig strategisk rådgivende organ for rektor.

Postadresse
Postboks 8905
7491 Trondheim

Org.nr. 974 767 880
E-post:
dmf-post@medisin.ntnu.no

<http://www.ntnu.no>

Besøksadresse
Medisinsk teknisk
forskningscenter, Olav Kyrres
gt 9

Telefon
+47 73 59 88 59

Telefaks
+47 73 59 88 65

Saksbehandler
Tore Romundstad

Tlf: +47 73 59 87 56

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Notat

Til: Studievevdelingen

Kopi til:

Fra: Det humanistiske fakultet

Utvalgsstrukturen på utdanningssiden ved NTNU - høringsuttalelse fra HF

Fakultetet viser til notat om utvalgsstrukturen på utdanningssiden ved NTNU med tilhørende forslag til endringer i mandat og myndighetsforhold for hhv. Forvaltningsutvalget for lærerutdanningen (FUL), Forvaltningsutvalget for sivilingeniørutdanningen (FUS) og Utdanningsutvalget (UU). Forslagene innebærer også justeringer i NTNUs studieforskrift.

Endring av mandat for FUL

Fakultetet vårt er sterkt involvert i lærerutdanningen, og de endringer som foreslås mht. til endringer i mandat og myndighet for FUL får direkte konsekvenser den studieplanmyndighet som vi i dag forvalter. I dag ivaretar forvaltningsutvalgene den nødvendige koordinering av tverrfakultære utdanninger, som teknologiutdanningene (FUS) og de 5-årige lektorutdanningene (FUL). FUS har en lang tradisjon for også å ha studieplanmyndighet for sine utdanninger. Rektors forslag er at FUL også får en slik myndighet, samt at FUS og FUL organiseres under Rektor, ikke som nå under UU. FUS og FUL skal fungere som rådgivende organ for Rektor, sammen med UU.

Prinsipielt mener vi at de sentrale utvalgene på utdanningssiden kun bør ha en koordinerende og rådgivende funksjon, og at det er fakultetene som må ha endelig myndighet når det gjelder studieplanene. Forslaget til nytt mandat for FUL som skal sidestilles med FUS' stiller derfor HF overfor en ny situasjon. Vi ser at et sterkt overfakultært utvalg med studieplanmyndighet vil kunne svekke fakultetets myndighet over de emnene som inngår i den femårige lektorutdanningen. Dette kan få uheldige konsekvenser: Ved HF går disse emnene også inn i en rekke andre studieprogram, der fakultetet har studieplanmyndighet. Her kan det potensielt bli konflikter mellom ulike studieprogram som fakultetet forvalter dersom FUL gjør vedtak i saker som også er underlagt andre beslutningsorgan. Fakultetet mener også forslaget bidrar til å svekke det faglige linjeansvaret representert ved de faglige lederne på institutt- og fakultetsnivå.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post: postmottak@hf.ntnu.no	Bygg 2, nivå 5, Dragvoll	+47 73 59 65 95	Ola Furre
	http://www.ntnu.no		Telefaks +47 73 59 10 30	Tlf: +47 73 59 67 66

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandleren ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Vi mener at hensynet til symmetri mellom FUS og FUL ikke bør være avgjørende, i og med at det finnes en rekke faktiske ulikheter. For eksempel er FUL og FUS forskjellige når det gjelder den ulike rollen de spiller i nasjonal sammenheng. Hensynet til nasjonal kompatibilitet er en viktig del av problemstillingen for HF's vedkommende, og eventuelle endringer av emnenes innhold og struktur må alltid ses i lys av dette. Dette er viktige spørsmål som også settes på dagsorden i disse dager gjennom SAK-arbeidet. Vi mener at det er HF selv som er best i stand til å se denne helheten som også lektorutdanningene inngår i, og som dermed bør fatte beslutninger om studieplaner.

Vi har nå etablert studieprogramråd for alle våre studier, og disse har fått en nøkkelrolle som tilsynsorgan og kvalitetssikrere av emnene. Det har vært avgjørende viktig for oss at det etableres et tydelig eierskap til den faglige utdanningsvirksomheten for å få til bedre medvirkning, og programrådenes rolle er en del av dette bildet. Dette sikrer legitimitet, engasjement og ansvarliggjøring, og har vært en av forklaringene på suksessen med lærerutdanningsvirksomheten ved vårt fakultet. Diskusjonene i fagmiljøene fram mot en ny modell for 5LU har bidratt til en bevisstgjøring omkring nødvendigheten av samarbeid for en god lektorutdanning. Skepsis og motstand har blitt vendt til engasjement gjennom et arbeid som med nødvendighet tar tid, men der den faglige gevinsten til gjengjeld er stor. Vi er redde for at dette endres dersom fakultet og fagmiljø får status av "emneleverandør".

De ledelsesstrukturene vi nå har, har fungert utmerket i det tidsrommet der 5LU har etablert seg som kanskje Norges beste lektorutdanning, og de burde derfor også kunne videreføres. Innenfor disse allerede etablerte strukturene er det fortsatt mulig å gjøre endringer til det beste for lektorutdanningene.

Vi registrerer imidlertid at vi ikke har tilstrekkelig støtte for disse synspunktene ved NTNU. Derfor tar vi til etterretning Rektors forslag til nytt mandat for FUL, selv om vi altså er kritisk til deler av forslaget. HF er svært opptatt av at den femårige lektorutdanningen ved NTNU lykkes og videreutvikles, jfr. vårt engasjement i forberedelsene til SFU-søknad. Vi ser at en statusheving av FUL vil kunne bidra til en sterkere profilering av lektorutdanningen ved NTNU, og at dette også samlet sett vil tjene våre utdanninger. Det er en forutsetning at arenaene for samarbeid mellom fakultetet og FUL styrkes når det gjelder studieplanarbeid slik at kvaliteten i utdanningene sikres.

I tråd med vår argumentasjon ovenfor vil vi presisere at det er viktig at fakultetets rolle når det gjelder emnenes *faglige innhold* kommer tydeligere fram i mandatet. I høringsdokumentet fremheves det at endringen ikke vil medføre detaljstyring av emnenes innhold fra FULs side, og Rektors forslag til presisering som sier at vedtak av studieplan skal skje etter forslag fra fakultetene, tolker vi slik at det også i fortsettelsen vil bli fakultetene som har hånd om emnenes innhold. Under punktet "*Vedtaksmyndighet*" i det nye mandatet ønsker vi derfor at det presiseres at det fortsatt er fakultetene som ivaretar innholdet i emnene, og foreslår følgende tillegg (uthevet med fet skrift):

"FUL vedtar studieplaner (herunder oppretting/nedlegging av studieretninger og hovedprofiler) og læringsmål for de 5-årige lektorprogrammene etter forslag fra fakultetene, som forvalter de disiplinifaglige emnenes innhold."

For øvrig mener vi at det er ønskelig med en videreføring av den gode ordningen med ekstern representasjon i FUL, og foreslår at denne videreføres ved at det tas inn i mandatet.

Når det gjelder forslaget om at FUL-leder i likhet med FUS-leder får tittelen dekan, mener vi at dette er uheldig, ettersom en dekan leder et fakultet, ikke et utvalg (jf. også vår tidligere merknad om

linjeansvaret). Vi foreslår derfor tittelen vise-dekan, som vil indikere at vedkommende er i dekanistad når det gjelder dette tverrfaglige utdanningsområdet.

Endring av mandat for Utdanningsutvalget

Utdanningsutvalget er en arena for diskusjon om utdanningsfaglige spørsmål for prodekanene ved fakultetene samt studentrepresentanter, men UU har også styrefunksjon for teknologi- og lektorutdanningene. Rektors forslag går ut på at UUs styrefunksjon opphører, og at denne myndigheten overtas av Rektor. UU får med dette forslaget en rådgivende funksjon overfor Rektor som fatter vedtak.

HF er enig i at forslaget til nytt mandat for UU, men ønsker å styrke UUs rolle når det gjelder å se utdanningen i sammenheng. I dag er det oftest slik at diskusjoner i FUS og FUL som har interesse for eller som vil få konsekvenser for de øvrige utdanningene ved NTNU, sjelden kommer i UU før vedtak er fattet i disse organene. Perspektivemneordningen er et eksempel på en slik diskusjon, der vedtak fattet i FUS i praksis la føringer for resten av organisasjonens håndtering av ordningen. Evalueringer av disse utdanningene, som er av NTNUs største profesjonsutdanninger, er også eksempler på saker som bør drøftes i UU, ikke bare pga overføringsverdien til andre utdanningsområder. En diskusjon i UU kan også åpne opp for perspektiver som kan være nyttige for disse profesjonsutdanningene i deres videreutvikling, og kan totalt sett ha betydning for NTNUs strategiske utvikling.

Derfor ønsker HF en endring i følgende passus i disse mandatene:

”Saker som gjelder sivilingeniørutdanningen (FUS-mandatet) / lektorutdanningene (FUL-mandatet), men som samtidig kan ha betydning for andre studieprogram, skal legges fram for Utdanningsutvalget. Sakene legges fram av studiedirektøren.”

Vi foreslår følgende tilføyelse (uthevet med fet skrift) :

”Saker som gjelder sivilingeniørutdanningen (FUS-mandatet) / lektorutdanningene (FUL-mandatet), **som vil angå andre studieprogram og som er av betydning for NTNUs strategiske og utdanningspolitiske utvikling**, skal legges fram for Utdanningsutvalget. Sakene legges fram av studiedirektøren.”

Studieavdelingen

Dato
20.06.2011Referanse
Utvalgsstruktur,
FUS-mandat
2011/5669

Notat

Til: Prorektor for utdanning og læringskvalitet

Kopi til: FUS, Anne Rossvoll

Fra: FUS/Åge Søsveen

Signatur:

Høringsuttalelse fra FUS om utvalgsstrukturen UU, FUS og FUL

FUS støtter forslaget om at FUS organiseres under Rektor. Det er også veldig positivt at mandatets formål understreker FUS sin rolle i å utvikle kvalitetskravene i sivilingeniørstudiet og ha rådgivende funksjoner overfor Rektor i strategiske spørsmål. Nedenfor har vi gitt noen kommentarer til enkelte av punktene i forslaget.

1. Formål og studieplanmyndighet

Mandatforslagets påpekning av FUS sin rolle i "å ivareta den tverrfakultære koordineringen og utvikle felles normer" er i og for seg viktig. Det er samtidig en nokså abstrakt beskrivelse av FUS sin strategiske funksjon når det gjelder å sikre sammenheng, kvalitet og rasjonell ressursutnyttning i sivilingeniørutdannelsen som integrert femårig studium. Tilsvarende er vedtaksmyndigheten knyttet til studieplaner sentralt i FUS sin overordnede styring av dagens sivilingeniørstudium. Men når det forslås å "dekomponere" denne myndigheten og overføre til fakultetene vedtaksretten til å opprette og nedlegge emner, vil FUS sin restmyndighet i studieplanvedtak på lengre sikt bli relativt abstrakt og teoretisk. Disse påstandene krever en nærmere begrunnelse.

I motsetning til lærerutdanningen, finnes det ikke nasjonale føringer (rammeplaner) for sivilingeniørutdanningen. Siden NTNU i realiteten har ansvaret for høyere teknologisk utdanning i Norge, er det i praksis NTNU selv som fastsetter disse "rammeplanene" eksplisitt eller implisitt. "Fellesnormer" er et begrep som i denne forbindelsen er for svakt til å beskrive de førende prinsippene for NTNUs forvaltningsansvar for sivilingeniørutdanningen.

Strippet til beinet er de grunnleggende føringer for FUS sin myndighetsutøvelse knyttet til to hovedprinsipp som historisk kan spores tilbake til Virksomhetskomiteens av 1993 (VKI) og Rein-komiteens (1982) anbefalinger. VKI definerer grunnstrukturen i sivilingeniørstudiet. Denne grunnstrukturen har som hovedformål å sikre studiets samfunnsrelevans sett i lys av en usikker framtid. Dette innebærer blant annet en sterk vektlegging av generiske matematisk-naturvitenskaplige og teknologiske basisemner i begynnelsen av studiet, et omfang av "ikke-teknologisk emner" på minst 30 studiepoeng, og at det ryddes rom for tverrfaglighet, herunder EiT.

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Seniorrådgiver
7491 Trondheim	E-post:	Hovedbygget	+ 47 73 59 52 00	Åge Søsveen
	http://www.ntnu.no/studieavd	Høgskoleringen 1	Telefaks	Tlf: + 47 73 59 37 01
		Gløshaugen	+ 47	

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

Det er ikke minst denne grunnstrukturen som skaper faglige bindinger mellom de ulike fakultetene og mellom de ulike studieprogrammene. Dermed får man også prioriteringskonflikter knyttet til ulike faglige interesser og perspektiv som skal koordineres innenfor knappe studieplanrammer. Men det er samtidig slik at denne strukturen skaper stort spillerom for flerfaglighet/tverrfaglighet, illustrert ved at studentene i de mest flerfaglige/tverrfaglige studieprogrammene (Industriell økonomi, Industriell matematikk) tar over 60 % av studiepoengene utenfor eget fakultet, og at studenter ved øvrige studieprogram er avhengig av å ta 30-40 % av poengene utenfor eget fakultet.

Det er også denne studieplanstrukturen som skaper behov og mulighet for interaksjon mellom klassiske disiplinfag og de faglige ambisjonene i de enkelte studieprogrammene. Men det er også denne interaksjonen som kan skape konflikter om hvem som skal ha det faglige ansvaret for undervisningen av disiplinfaglige temaer innenfor studieprogrammene. Ser man bort fra universitetspolitiske hensyn, kan et fakultet ofte finne mange og gode argumenter for å øke den disiplinfaglige "selvforsyningsgraden" slik at man i større grad kan integrere, skreddersy, det basisfaglige innslaget i fakultetets egen profesjonsutdanning. Slike interesseavveininger blusser ofte opp i spørsmålet om hvilket fagmiljø (fakultet) som skal ha ansvaret for et enkeltfag, spesielt innenfor basisdelen av studiet, og læringsmålet som skal være førende for utformingen av slike enkeltfag.

Rein-komiteen knesatte prinsippet om at de disiplinfaglige basisemnene skal undervises av disiplinmiljøene. Rein-komiteens prinsipp er førende for FUS når det gjelder spørsmålet om "hvem som kan opprette og nedlegge" basisemner (fellesemner) i sivilingeniørstudiet. Prinsippet er viktig av minst to grunner:

- Det sikrer at basisemnene har en robust og langsiktige forskningsforankring, og gjør samtidig disiplinmiljøene til strategiske bidragsytere i måloppnåelsen for sivilingeniørstudiet som helhet.
- Det sørger for at fagutviklingen i sivilingeniørstudiet ikke bidrar til å desintegre disiplinmiljøene, men heller virker faglig styrkende og gir faglige utfordringer til disse miljøene.

Etter henholdsvis 30 års (Rein-komiteen) og 15 års (VKI) praktisering, kan man registrere at prinsippene har stor legitimitet i fagmiljøene og derfor fungerer som et viktig fundament for FUS sin myndighetsutøvelse, interesseutjevning og koordinering. Hvordan FUS har håndtert denne studieplanmyndigheten er både et pragmatisk og et prinsipielt spørsmål. Det pragmatiske er knyttet til hensynet for å ivareta og respektere fakultetenes faglige ansvar og autonomi. Det prinsipielle er spesielt knyttet til det å ivareta grunnstrukturen i sivilingeniørstudiet, – ikke minst den basisfaglige delen av studiet. De pragmatiske aspektene av FUS sin styringsfunksjon *forutsetter at fakultetsledelsen for de involverte fakultetene er representert i FUS*. Å håndheve de prinsipielle sidene knyttet til FUS sitt funksjonsområde, krever etter FUS sin mening at *FUS har vedtaksmyndigheten knyttet til studieplanen innenfor rammen av generelle retningslinjer gitt av Styre og Rektor, herunder opprettelse og nedleggelse av (felles-)emner*.

FUS sitt forslag som fremmes ovenfor, er i realiteten ikke noe annet enn en forlengelse av den styringspraksis som har vært gjeldende til nå. Dagens sivilingeniørstudium etter VKI-modellen krever ikke bare koordinering, men også overfakultær *styring*. Dersom man fortsatt ønsker å

beholde dagens studiemodell, men ikke ønsker en sterk overfakultær styring, må i stedet sivilingeniørstudiet, som integrert profesjonsstudium etter VKI-modellen, gis en helhetlig styring gjennom den organisatoriske linja. Kompleksiteten, omfanget og den strategiske egenvekten i studiet vil da forutsette en meget krevende reorganisering av dagens fakultetsstruktur. På den andre siden kan man ikke forvente at NTNUs nasjonale ansvar for høyere teknologisk utdanning vil være uten tunge veivalg.

2. Sammensetning av FUS (FUL).

Det vises til diskusjonen under pkt. 1, hvor det logisk må være FUS som godkjenner opprettelsen eller nedleggningen av nye fellesemner i sivilingeniørutdanningen. Men siden det er linjen som har det økonomiske ansvaret kan man vanskelig gi denne myndigheten til FUS dersom medlemmene i FUS ikke kan binde fakultetene. Det innebærer at fakultetsledelsen må være representert i FUS, dvs. prodekanene for utdanning, - som i gjeldende ordning. Det vil likevel være viktig at disse oppnevnes av Rektor for derved å gi representantene klart mandat og myndighet fra Rektor. I FUS er de ikke primært prodekaner for sine respektive fakulteter, men NTNUs representanter for sivilingeniørutdanningen.

For å klargjøre utvalgets/enes myndighet og rapporteringsvei er det også nødvendig å bruke tittel på leder for utvalget/ene i mandatet/ene, *Dekan for sivilingeniørutdanningen/lektorutdanningen*.

3. FUS som rådgivende organ overfor fakultetene.

I mandatet for FUL er det et eget punkt om at utvalget skal være rådgivende overfor fakultetene. Dette har vært en sentral oppgave for FUS i gjeldende ordning, og bør, av hensyn til symmetri, også opprettes som eget punkt i FUS-mandatet.

4. Overføring av vedtak i dispensasjonssaker til fakultetene

FUS merker seg at det foreslås å overføre vedtak i dispensasjonssaker til fakultetene. Vi mener fortsatt at det er tungtveiende grunner for å beholde denne myndigheten i FUS, både av hensyn til likebehandling av studenter i *en* utdanning ved *fire* ulike fakulteter, og avstand til saksbehandler/studieveileder, som nå vil bli både rådgiver og "dommer". FUS går derfor inn for å opprettholde dagens ordning.

5. Fremlegging av saker for UU.

I saksframlegget står det på to steder at "...saksframlegg i hovedsak skal gå via UU til Rektor.." og at "Sakene skal i hovedsak gå via studiedirektøren og UU før Rektor fatter endelig beslutning". Dette står i motsetning til forslaget om at FUS (og FUL) nå skal rapportere til Rektor. I faglige spørsmål er det også naturlig at det er leder for FUS (FUL), dekanen(e), som legger fram sakene for Rektor. Så må det være opp til Rektor om han/hun ønsker å innhente råd fra UU.

6. Vedta studieplanen – være rådgivende om opprettelse av studieretninger?

FUS oppfatter studieretninger som en del av studieplanen. Det virker derfor ulogisk at man delegerer myndighet til å godkjenne studieplanen til FUS, men at FUS kun skal være rådgivende ved opprettelse eller nedlegging av studieretninger. FUS antar at dette må være en inkurie.

Notat

Til: -Rektor

Kopi til: -

Fra: -FUL

Signatur: -FUL-leder; dosent Per J. Ramberg/sign./

Høringsuttalelse fra FUL om utvalgsstruktur og mandat revisjon - UU, FUL og FUS

Vi viser til Rektors høringsinvitasjon av 04.05.2011.

FUL vedtok 20.05.2011 (FUL-sak 12/2011) følgende høringsuttalelse:

1. *FUL ser positivt på at det legges opp til økt fokus på og økt status for våre integrerte, femårige lektorutdanningsprogrammer ved det framlagte forslaget til nytt mandat for forvaltningsutvalget.*
2. *FUL peker på at forvaltningsutvalgets hovedoppgave må være å gi strategiske fellesføringer i forkant og underveis i forbindelse med programrådene og fakultetenes arbeid med de årlige studieplanrevisjonene for de femårige lektorutdanningsprogrammene.*
3. *FUL ber om at det i mandatet innarbeides en setning om at det skal være ekstern representasjon i forvaltningsutvalget.*
4. *FUL foreslår at det nye mandatets punkt "Vedtaksmyndighet" gis følgende tilleggsformulering:*

"FUL vedtar studieplaner (herunder oppretting/nedlegging av studieretninger og hoved-

Postadresse	Org.nr. 974 767 880	Besøksadresse	Telefon	Saksbehandler
7491 Trondheim	E-post:	Hovedbygget	+ 47 73 59 52 00	JIR
	http://www.ntnu.no/studieavd	Høgskoleringen 1	Telefaks	
		Gløshaugen	+ 47	Tlf: + 47 73595259

All korrespondanse som inngår i saksbehandling skal adresseres til saksbehandlende enhet ved NTNU og ikke direkte til enkeltpersoner. Ved henvendelse vennligst oppgi referanse.

profiler) og læringsmål for de 5-årige lektorprogrammene etter forslag fra fakultetene, som forvalter de disiplinfaglige emnenes innhold.

(vi foreslår at dispensasjonssaker ang. tap av studierett overføres til fakultetene”

5. *FUL foreslår at det siste avsnittet under “Oppgaver overfor Rektor” i det nye FUL-mandatet gis følgende formulering:*

“Saker som gjelder lektorutdanningene, som vil angå andre studieprogram og som er av betydning for NTNUs strategiske og utdanningspolitiske utvikling, skal legges fram for Utdanningsutvalget. Sakene legges fram av studiedirektøren.”

6. *FUL foreslår at formuleringen*

“Gi råd om etablering eller nedlegging av studieretninger og program” under punktet “Oppgaver overfor Rektor”, endres til “Gi råd om etablering eller nedlegging av studieprogram innenfor lektorutdanningen.”

7. *FUL slutter seg til forslaget om at FUL-lederen gis tittelen Dekan for lektorutdanningen.”*

I FULs møte 20.05.2011 ble det ved behandlingen av denne saken først gitt en kort innledning ved utvalgsleder og utv.sekr./sakbeh. med utgangspunkt i sakens notat (15.05.11-jir) og Rektors høringsinvitasjon (04.05.11-ams).

I den etterfølgende diskusjonen var det enighet om at FULs mandat bør fokusere kun på de femårige lektorutdanningsprogrammene. Det var også enighet om at det bør framgå av det nye FUL-mandatet at det (fortsatt) skal være eksternt representasjon i forvaltningsutvalget. Den eksterne representasjonen som FUL har hatt, anses som meget verdifull ved at den har bidratt til å forsterke bruker- og samfunnsperspektivet betraktelig. Det står imidlertid ingen ting om eksternt representasjon verken i det gjeldende mandatet eller i forslaget til nytt mandat, slik at FUL ber om at det tas inn en setning om dette. Videre var det enighet om at FUL kun skal uttale seg om FULs mandat. Når det gjelder FUL-leders tittel var det enighet om at denne er av betydning med henblikk på NTNU-representasjon utad, men det var noe uenighet om forslaget til benevnelse her (jf vedtaks-punktavstemmingene).

I de videre drøftingene ble det fokusert på de utfordringene det fører med seg at disiplinemnene i 5LU-programmene gis felles for de studentene som følger disiplinstudier og lektorstudentene. Det ble understreket at både likeverdige minimumsstandarder og integrasjonsutfordringene er av sentral viktighet framover.

Slik som det også framgår av saksdokumentene, ble det i diskusjonen understreket at det fortsatt skal være slik at det er fakultetene som eier emnene og at det ikke skal legges opp til noen detaljstyring av innholdet i disse. Dette var det full enighet om.

HF's representant; prodekan Annlaug Bjørnøs, framholdt at fakultetet mener prinsipielt at det er fakultetene som skal ha studieplanmyndighet. HF's representant poengterte at forslaget om at FUL skal ha vedtaksmyndighet når det gjelder 5LU-studieplanene følgelig er problematisk. Hun understreket at en endring av fakultetets studieplanmyndighet er en alvorlig sak, og foreslo at det under punktet "*Vedtaksmyndighet*" i det nye mandatet presiseres at det fortsatt er fakultetene som ivaretar innholdet i emnene. De øvrige representantene sluttet seg til dette, slik at HF-representantens forslag til tilleggsformulering her innarbeides i FULs høringsuttalelse.

Når det gjelder avsnittet i forslaget til nytt mandat som starter med "Saker som gjelder lektorutdanningen.." var det enighet om formuleringen der er veldig vag. Prodekan Bjørnøs foreslo derfor en omformulering av dette avsnittet. De øvrige representantene sluttet seg til dette, slik at HF-representantens forslag til ny formulering her innarbeides i FULs høringsuttalelse.

I henhold til diskusjonen ønsket utvalgsmedlemmene at formuleringen "*Gi råd om etablering eller nedlegging av studieretninger og program*" under punktet "*Oppgaver overfor Rektor*", endres til "*Gi råd om etablering eller nedlegging av studieprogram innenfor lektorutdanningen.*"

Det var enighet om at forslaget til nytt mandat kan bidra til å tydeliggjøre FUL og dermed gi de femårige lektorutdanningsprogrammene høyere status og slagkraft. Paralleller til mandatet for FUS ble trukket fram, og her ble det blant annet framholdt at de to forvaltningsutvalgenes respektive mandater må vurderes forskjellig ut fra at en har det som ble benevnt som en realpolitisk ulikevekt som følge av en ikke har det samme nasjonale hovedansvaret for lektorutdanningen som en har for sivilingeniørutdanningen. Like fullt ble det også i denne sammenheng pekt på behovet for en overordnet strategisk styring også av våre lektorutdanningsprogrammer.

I lys av den samlede diskusjon kom en fram til følgende voteringer:

Punktene 1, 2, 3, 4, 5 og 6 ble alle enstemmig vedtatt.

Punkt 7 ble vedtatt med 7 mot 2 stemmer; HF-representanten Annlaug Bjørnøs og PPU-studentrepresentanten Anette Oppheim. De 2 som stemte mot punkt 7 stemte for at FUL-lederen gis tittelen visedekan.

Samlet sett gav altså dette det foranstående vedtak.